

HUP trend

7-2016

Hrvatska udruga poslodavaca

mjesečni pregled glavnih trendova u gospodarstvu

Ekonomska aktivnost

Industrijska proizvodnja u svibnju raste 16. mjesec, ali usporava na +1,6%, a od I-V 2015 rast je +5,4%. U 2015. hrvatski BDP po stanovniku je na 58% prosjeka EU, prema 61% kod ulaska u EU

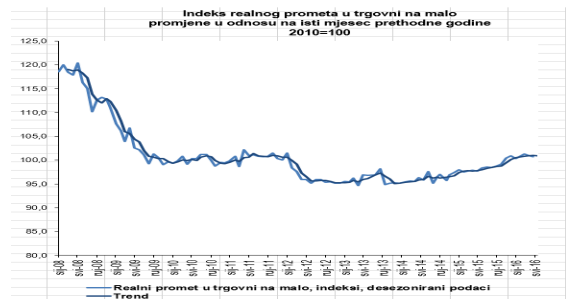
Trend rasta industrijske proizvodnje u svibnju zadržava se 16. mjesec, ali usporava i bilježi kalendarski i sezonski prilagođeni rast od +1,6% na godišnjoj razini. Snažan pozitivni

doprinos rastu dolazi od rasta prerađivačke industrije sa +2,5%. Od početka godine do kraja svibnja industrijska proizvodnja raste +5,4%. Najdulji do sada trend od 21

mjeseca rasta realnog prometa u trgovini na malo koja je u svibnju ubrzala na +3,9% na godišnjoj razini. Pad Vlade, raspuštanje Sabora i parlamentarni izbori u rujnu imat će nepovoljan utjecaj na dinamiku provedbe reformi iz Nacionalnog programa reformi Hrvatske za 2016. i specifičnih preporuka EU Hrvatskoj uz odgađanje reformi za fiskalno i ekonomski izuzetno zahtjevnu

2017. Za hrvatske prilike odsustvo kvalitetnog političkog lideršipa i politički stabilne vlade, slabi djelovanje institucija političkog i pravog sustava, javne i privatne investicije, umanjuje učinke javnih politika te nosi rizike za kreditni rejting. Hrvatska je 2013. kod ulaska u EU bila na 61% razine prosječnog BDP po stanovniku EU, zadnje predkrizne 2008. godine na 63%, da bi 2015. pala za tri indeksna boda na 58%, u EU, samo ispred Rumunjske 57% i Bugarske 46%.

Životni standard i raspoloženje potrošača

U travnju 17. mjesec trenda rasta realnih neto plaća sa +2,4%, uz rast plaća od +3,1% za I-IV 2016. U svibnju 4. mjesec pogoršanja indeksa pouzdanja i očekivanja potrošača na mjesečnoj razini

Trend isplaćenih prosječnih neto plaća bilježi 17. mjesec rasta ali u travnju usporava na 2,4% realno, odnosno 0,7% nominalno na godišnjoj razini i bila je 5.633 kune. Najviše prosječne neto plaće

isplaćene su u finansijskom sektoru 9.963 kune, a najniže u proizvodnji odjeće 3.291 kune. Medijalna neto plaća za travanj 2016. iznosila je 4.698 kuna. U prva 4 mjeseca 2016. prosječna realna neto plaća viša je

3,1%, nominalno 1,7% i iznosila je 5.633 kune. U svibnju pogoršanje indeksa pouzdanja potrošača posljedica je nepovoljnijih očekivanja finansijske situacije u kućanstvu te znatno lošijih očekivanja glede ukupne ekonomske situacije u Hrvatskoj za sljedećih godinu dana. U 2015. Hrvatska je po AIC, stvarnoj

pojedinačnoj potrošnji, najboljem pokazatelju blagostanja stanovništva, nazadovala za 2 indeksna poena prema predkriznoj 2008. godini i bila na 58% prosjeka EU, dijeleći predzadnje mjesto sa Rumunjskom, ispred Bugarske 51%. Države članice EU iz CEE, sa izuzetkom Slovenije, smanjile su zaostajanje u AIC prema prosjeku EU u razdoblju 2008.-2015.

Tržište rada

U svibnju nastavak mjesečnog -8,7% i godišnjeg pada -15,7% nezaposlenih osoba. Broj novozaposlenih manji 5,8% na godišnjoj razini. U svibnju stopa registrirane nezaposlenosti pala na 14,4%.

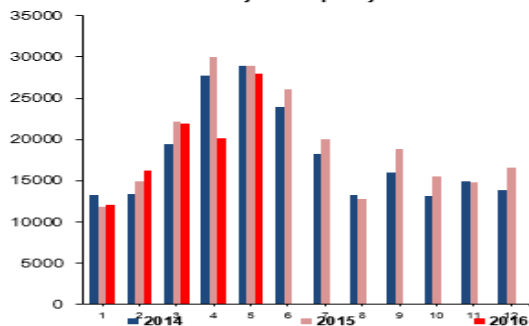
Krajem svibnja bilo je evidentirano 232.327 nezaposlenih osoba na HZZ-a, što je 43.054 osobe odnosno značajnih 15,7% manje nego u istome mjesecu prošle godine te 22.264 odnosno 8,7% manje nezaposlenih nego prethodni mjesec, čime se zadržava četvrti

mjesec naglašeni pozitivni trend smanjivanja nezaposlenih započeo u veljači 2016. Iz evidencije nezaposlenih izašlo je 37.247 osoba ili 1,9% manje nego u svibnju 2015. Broj novozaposlenih u svibnju iznosio je 27.974 osobe, od čega na temelju radnog odnosa 25.328

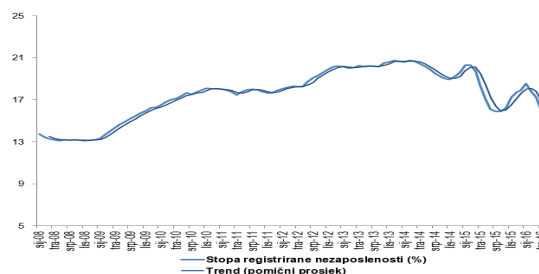
osoba a to je 90,5% svih zaposlenih, ali 5,8% manje nego isti mjesec prošle godine. U 2015. DZS bilježi 29.651 iz Hrvatske ukupno odseljene osobe, a samo u 2015. njemačka statistika 50.628 osoba doseljenih iz Hrvatske. U svibnju ukupan broj zaposlenih u pravnim osobama bio je 1.157.608 i manji je za 8.742 osobe ili 0,7%

na godišnjoj razini. Privremena od HZZ-a suspenzija pojedinih mjera politike aktivnog zapošljavanja, kao što je SOR imat će negativne posljedice za mlade osobe, tražitelje posla i za privatni sektor koji je u toj mjeri sudjelovao sa oko 30%, ali je oko 50% mladih ostalo raditi kod privatnog poslodavca. Stopa je registrirane nezaposlenosti za svibanj 2016. pala na 14,4% i za 2,2 indeksna poena je niža nego u svibnju 2015.

Zaposlene osobe s evidencije HZZ-a mjesečne promjene

Stopa registrirane nezaposlenosti mjesečne promjene (desezonirano ARIMA X12)

Financijsko tržište i inflacija

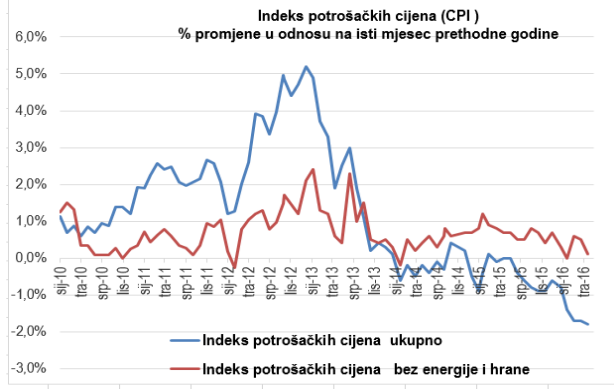
U svibnju najveća zabilježena deflacija od -1,8% Izdanje domaće obveznice od 6 milijardi kuna i povijesno najnižu kamatu 2,75%. Unatoč Brexitu premija rizika za Hrvatsku rekordno nisko 237 b.p

Trend pada indeksa potrošačkih cijena na godišnjoj razini, pojačao se u svibnju 2016. i dostigao rekordnu zabilježenu vrijednost od -1,8%. Na godišnjem prosjeku cijene su niže za -1,0%, a u odnosu na prethodni mjesec cijene blago rastu za +0,2%. Temeljna inflacija sa vrijednosti od

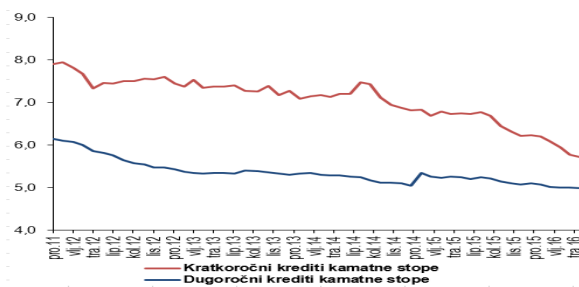
0,1% na najnižoj je razini od veljače 2014. Na pad cijena na godišnjoj razini utječe smanjenje cijene goriva i maziva -13,5%, osobito pad cijene prirodnog plina od -20,3% sa priljevanjem na cijene stanovanja -3,3% i prijevoza -7,7% te pad cijena komunikacija i značajne kategorije

cijena hrane -0,6%. Očekivani postupni oporavak cijene nafte do kraja 2016. godine mogao bi smanjiti aktualne deflatorne pritiske. U travnju 2016. kamatne stope kreditnih institucija na kunske dugoročne i kratkoročne kredite sa valutnom klauzulom za nefinancijska društva nastavljaju silazi trend iz prethodnih mjeseci. Hrvatska je izdala domaću kunsku

petogodišnju obveznicu u iznosu od 6 milijardi kuna uz kamatnu stopu od 2,75%, što je povijesno najpovoljnije još od 2001. otkada se Hrvatska zadužuje na domaćem tržištu kapitala. U srpnju dospijeva na naplatu 5 godišnja domaća obveznica od 3,5 milijarde kuna. Nakon Brexita premija rizika za Hrvatsku blago je porasla da bi se krajem lipnja vratila na najniže vrijednosti 235 do 237 baznih bodova u posljednje tri godine.

Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite s valutnom klauzulom za nefinancijska društva mjesečne promjene

Premija rizika, Credit default swap (CDS), Spread 5-godina, bazni bodovi

Izvor : CEE Macro /Fixed Income Daily Erste Bank, HUB Pregled , Deutsche Bank

Država	4.5.2015	5.6.2015	30.6.2015	10.7.2015	rujan 2015	listopad 2015	2.12.2015	31.12.2015	1.2.2016	1.3.2016	31.3.2016	29.4.2016	31.5.2016	30.6.2016
Hrvatska	278	267	271	271	281	294	292	301	290	284	269	251	253	237
Češka	48	48	50	51	47	50	51	51	46	46	43	41	41	41
Mađarska	137	143	160	163	168	167	158	162	160	159	150	144	140	159
Poljska	58	66	76	80	74	73	72	72	87	92	88	85	85	98
Rumunjska	111	116	130	133	126	129	131	130	125	126	119	114	115	126

Vanjska trgovina i svijet

U ožujku robni izvoz Hrvatske i dalje raste 3,3%. Industrijska proizvodnja u EU za I-IV 2016 raste +1,8%. Brexit donosi razdoblje neizvjesnosti i rizika u i između UK i EU. U lipnju indeks poslovne klime euro zone manji 0.04 boda

U ožujku ukupni robni izvoz izražen u eurima usporava na +3,3%, na godišnjoj razini, a korigiran za vrijednost izvoza brodova i nafte je zabilježio porast od +6,3%. U prvom tromjesečju visok rast bilježi izvoz kapitalnih dobara, prehrambenih i farmaceutskih proizvoda. U travnju industrijska je proizvodnja u EU 28 porasla 2,5%, u glavnim trgovinskim

partnerima Njemačkoj +1,3%, Italiji +1,8%. Za prva četiri mjeseca 2016. industrijska je proizvodnja u EU u prosjeku bila veća za +1,8%. Referendum o Brexitu, je izvanredan i moguće prijelomni politički i ekonomski događaj za naredno razdoblje i u EU i u UK, a još više za međusobne odnose. Očekivanja, ciljevi te kvaliteta i dinamika

pregovaranja predodrediti će sveukupne konzekvence razdruživanja za svaku od strana kao i njihove unutarnje političke i ekonomske procese u narednom razdoblju. Neizvjesnosti potaknuti će turbulencije te su predvidive intervencije središnjih banaka UK i ECB na valutnim tržištima i/ili tržištima obveznica. UK se suočava sa jakim padom tečaja

UK £, kreditnog rejtinga i moguće blage recesije 2017. U EU intenzivirati će se diskusije i aktivnosti između suverenista i federalista o budućnosti EU projekta. U lipnju indikator poslovne klime euro zone blago se pogoršao za -0.04 bodova na +0.22. Proizvodna očekivanja managera kao i knjige narudžbi su se poboljšali, dok se razina izvoznih narudžbi, zalihe gotovih proizvoda i ostvarena proizvodnja ocjenjuje negativno.

